

ชื่อเรื่อง : “การเพิ่มศักยภาพในการพัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

INCREASING POTENTIAL IN DEVELOPMENT FORMS OF THE
SOUVENIR GOODS FOR ECO-TOURISM TO ENDURE IN THE
NORTHEASTERN THAILAND

ผู้วิจัย : ทรงพล อุปชิตกุล
พยุงศิลป์ เปศรี
ธวัชชัย ช่างเกวียน
เพ็ญประภา เพชรระบูรณิน
วันชัย กาญจนสุวัฒน์

ที่ทำงาน : หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาเวชนิทัศน์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แหล่งเงินทุน : เงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณสนับสนุนการวิจัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีงบประมาณ 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของ นักท่องเที่ยว ผู้ขาย-ผู้ผลิต และผู้ทรงคุณวุฒิ ในการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวให้มีความสอดคล้องกับการใช้ ชนิด วัสดุ และรูปแบบสินค้าของที่ระลึกที่แปลกไม่ซ้ำใคร และ การนำเอาเอกลักษณ์ของท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี ต่างๆมาผลิตเป็นสินค้าของที่ระลึกที่เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากประชากรในการวิจัยคือนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่ที่มานเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยคำนึงถึงหลักการเหตุผลดังต่อไปนี้ นักท่องเที่ยว ผู้ขายและผู้ผลิต และผู้ทรงคุณวุฒิ ในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดขอนแก่น, จังหวัดเลย, จังหวัดชัยภูมิ, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนทั้งหมด 510 คน

จากการออกแบบเฉพาะทางที่ได้จากข้อมูลการประกอบกับทฤษฎีที่รวบรวมได้ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว ประชากรในการวิจัยคือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว ตามสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้ในการสุ่มตัวอย่างแบบ Quota Sampling และ Judgment Sampling โดยคำนึงถึงหลักการเหตุผลและ สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการกำหนดสัดส่วน และตามความมุ่งหมาย (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านชนิดและวัสดุ ของสินค้าของที่ระลึกที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ชนิด วัสดุ และรูปแบบของสินค้าของที่ระลึกที่นิยม คือ 1) โคมไฟ ผลิตจาก กระดาษสา ไม้ไผ่ และผ้าลายขิด 2) เสื้อ ผลิตจาก ผ้าฝ้าย และ ผ้าไหม 3) เข็มเอกสาร ผลิตจาก กระดาษสา ไม้ไผ่ และกก 4) ที่เสียบปากกา ผลิตจาก ไม้ไผ่ กระดาษพริ้ว และหิน 5) ตะกร้า ผลิตจาก ไม้ไผ่ กก และเชือก 6) แจกัน ผลิตจาก ไม้ไผ่ กระดาษพริ้ว และหิน ตามลำดับ

ด้านรูปแบบ ของสินค้าของที่ระลึกที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ควรมีการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น มีความสอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น และ ทำจากวัสดุ / อุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่นนั้นๆ รวมทั้งมีการสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ

ด้านแนวทางการพัฒนาสินค้าของที่ระลึก เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนารูปแบบสินค้าคุณภาพสินค้า เพิ่มชนิดของสินค้าให้หลากหลาย มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สถานที่ขาย และทำเลที่ตั้งของแหล่งจำหน่าย ตามลำดับ

Title : INCREASING POTENTIAL IN DEVELOPMENT FORMS OF THE
SOUVENIR GOODS FOR ECO-TOURISM TO ENDURE IN THE
NORTHEASTERN THAILAND

Researchers : Mr. Songpol Oopachitakul
Mr. Phayungsil Pasri
Mr.Thawatchai Changkwain
Ms.Penprapha Phetcharaburanin
Mr.wanchai kanjanasurut

Office : Bachelogy of Science Program in Medical Illustration and Audio
Visual Technology (Continuing) Program
Khon Kaen University, Thailand

Fund Source: Subsidy for Research from research support allowance, Khon Kaen
University 2006

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the behavior of tourists, dealers and entrepreneurs to determine the potential for increasing eco-souvenir goods in Northeastern Thailand.

The research method used field survey research and questionnaires to analyze the factors that be able to influence souvenir-marketing development, demanding of tourists include using local materials, culture and local styles for each project location.

The research subjects were selected from Northeastern Thailand.

By considering factors of a total of 510 tourists, dealers and entrepreneurs from five (5) different cities, (Khon Kaen, Loei, Chaiyaphum, Nakorn Rachasima and Roi-et), valuable data was collected which will be used to determine the feasibility of manufacturing additional souvenirs.

Elective design, by using quota and judgment samplings, revealed that the type and material of goods those tourists' demands are:

1. Lamps made from mulberry paper, bamboo and local silk.
2. Cloths made from cotton and silk.
3. Document file made from mulberry papers, bamboo and sedge.
4. Pen-stands made from bamboo, coconut shells and stones.
5. Baskets made from bamboo, sedge and rope.
6. Jars made from bamboo, coconut shells and stones.

In diversity of style, goods that tourists demand are goods that are unique for each location and have the feeling of culture, tradition and that are made from materials local to that area.

In diversity of development, the goods should be developed and have a wide variety of types by location, promoted by good marketing.